

Chanh cốm

Hoạt lái xe theo đường Garden Grove rồi quẹo vào khu giặt đồ công cộng. Hai tuần một lần anh đến đây giặt quần áo. Nhà anh ở là khu apartment nhỏ phía bên kia đường, ở đó cũng có phòng giặt sấy áo quần nhưng anh không thích, vì máy giặt nhỏ và sấy lâu khô. Với lại, ra chỗ giặt áo quần công cộng cũng có những niềm vui nho nhỏ. Ở đây anh thường gặp một số người Việt Nam, dù không quen biết nhưng là đồng hương, nên trong lúc rảnh rỗi chờ đợi sấy áo quần, anh thường góp chuyện cho vui, khi thì chuyện cộng đồng gió tanh mưa máu, khi thì chuyện Việt Nam ngày chưa rời đất nước. Nhiều lúc không nói chuyện với ai nhưng đứng nhìn mọi người sinh hoạt anh cũng thấy vui.

Xe chạy qua trạm xăng Mobil là tới chỗ giặt đồ. Đèn bắt đầu thấp sáng cả khu vực. Hôm nay anh đến hơi trễ vì có vài chuyện, cũng là chuyện tầm phào, làm mất của anh suốt một ngày chủ nhật. Buổi sáng đi uống cà phê với vài người bạn ở Factory, ngồi nói chuyện văn nghệ văn gừng trên trời dưới đất, trưa về có điện thoại của người bạn cùng khóa sĩ quan, kêu “mày đến nhà tau uống bia chơi”. Anh định từ chối vì anh cần phải ngồi vào computer viết tiếp cái truyện dang dở, nhưng khi anh ngồi vào bàn thì thấy toàn màu trắng của màn hình. Không có một ý nghĩ gì, không có một chữ gì trong đầu. Anh đành khép máy lại và lái xe đi. Những lúc thế này anh thường đi loanh quanh, hoặc vào tiệm sách hoặc vào các Mall. Nhưng đang lái xe anh nghĩ mình vô lý quá, xăng càng ngày càng lên giá mà lái xe đi loanh quanh hoài. Thôi mua thùng bia lại thằng bạn ngồi lai rai mà có lý. Anh lái xe đến nhà Đức thì đã có hai ba người bạn đã ngồi ở đó và mặt người nào người nấy đã đỏ gay. Thấy Hoạt xách thùng bia vào, Đức nói :

“Tuồng mày không tới chớ”.

Hoạt đáp :

“Định không tới nhưng sợ mày giận tau, lại có uống bia bỏ qua rất uống”.

Nhật nói :

“Mày tới sau bị phạt, mày vô hết chai này đi”.

“Vô thì vô, sợ gì”.

Hoạt uống liên tiếp ba chai Heineken, nhưng anh kịp dừng ở đó vì biết mình còn phải lái xe về.

Những lần trước có Ngọc, Ngọc thường lái xe chở anh đi, bây giờ mất Ngọc, anh phải lái xe về một mình.

Ngồi cà kê dê ngỗng đủ mọi chuyện. Có một lúc Nhật hỏi :

“Ê, chuyện mày với ‘bả’ ra sao rồi?”

Anh cười trả lời :

“Không có chi quan trọng lắm, người đến rồi đi, tôi cũng xin tạ ơn người”.

Hào lên tiếng :

“Mày văn nghệ văn gừng lang bang cho lắm vào, bả ghen chứ gì?”

Hoạt không muốn trả lời những người bạn không hiểu mình gì hết, anh đọc nhỏ một câu thơ :

“Chí ta ta biết lòng ta ta hay”.

Đức ngắt lời :

“Thôi uống đi, nói chuyện nhiều bia bay hơi hết”.

Ba đưa lại cầm ly dơ lên cao cùng nhau rồi nốc. Hoạt uống từ từ. Anh cảm thấy hơi buồn vì chuyện của anh không đâu vào đâu mà mấy đứa bạn cũng làm ầm ỉ. Yêu thương. Giận hờn. Chia cách. Đó cũng là chuyện thường tình. Anh lặng lẽ uống trong lúc mấy người bạn tiếp tục “dô, dô”.

Anh lái xe về mà cái đầu còn sật sừ. Anh biết mình không say nhưng cũng sợ cảnh sát chặn bắt giữa đường. Anh lái xe đi trên những con đường nhỏ cho an toàn. Về đến nhà anh ngủ vùi, đến lúc thức dậy thấy trời gần tối nên anh phải lái xe đi giặt đồ. Không giặt đồ không có áo quần mặc đi làm ngày mai.

Anh nghĩ đến công việc trong hăng, ngồi bên Thảo, Thảo sẽ nói :

“Anh Hoạt hôm nay mặc đồ mới giặt ha?”

Vì Thảo biết anh sống một mình, biết anh đã xa Ngọc, mà đàn ông sống một mình thường hay bừa bãi, làm biếng, luộm thuộm, nên Thảo thường hay nhắc khéo để anh siêng năng lên. Thảo là single mom, anh nói với Thảo. “Em làm em gái anh nhe,” Thảo gục gục cái đầu làm bộ hờn dỗi. “Gì? Anh nói gì, trên đời này không có anh em giữa trai và gái”. Anh cười cầu hòa, “Vậy em muốn anh là gì của em?” Thảo đỏ mặt lên không nói, nhưng anh biết Thảo có cảm tình với anh. Anh cũng nghĩ, em gái gì khi Thảo chỉ nghỉ vacation một tuần, anh làm việc một mình, không có Thảo, anh thấy buồn tênh. Lúc đó, anh chưa bước qua ngưỡng cửa tình yêu với Thảo vì còn “bả,” chứ bây giờ còn đợi gì nữa đây.

“Bả” là danh từ tụi bạn hay dùng để chỉ Ngọc.

Ngọc với anh như sương khói, tràn đầy trong một sớm mai nào đó, nhưng khi mặt trời lên là biến mất.

Hoạt dừng xe trước Laundry, buổi tối mà cũng còn đông người giặt sấy, đông nhất là Mễ rồi tới Việt Nam. Anh hay nhìn những cô gái Mễ bận quần ngắn cũn cỡn để lộ ra cái lỗ rún. Có cô đeo tòn teng cái khoen. Anh nhìn cho vui, vô thưởng vô phạt, như là nhìn một vật lạ, nó không gây trong anh nổi hưng phấn nào. Gái Mễ trong TV, Video, DVD, nhiều cô đẹp lắm, nhưng ngoài đời anh toàn thấy những cô gái Mễ màu da nâu bóng, thân thể mập thù lù, anh không có một cảm giác nào, nhưng dù sao cũng có cái để nhìn hơn là nhìn vào khoảng trống không.

Hoạt ra ngồi trên chiếc ghế trống đợi, sau khi đã bỏ áo quần vào trong máy. Anh lấy cuốn truyện của người bạn vừa tặng ra đọc. Những lúc như thế này anh thấy cô đơn dễ sợ, anh muốn khóa laptop những trang vắng bằng cách đọc một cái gì đó. Những lúc đó anh thấy nhớ Ngọc và cần Ngọc ghé góm, nhưng Ngọc đã quay đi xa rồi.

Khi anh đem đồ đã giặt xong bỏ vào máy sấy là lúc anh thấy người đàn ông Việt Nam đi vào. Anh đoán ông ta khoảng sáu tám, bảy mươi

gi đó. Chắc ông ta đi vào giúp đỡ con hay cháu đang giặt đồ ở đây. Nhưng không phải vậy, ông đi thẳng vào chỗ dành cho nhân viên của tiệm. Ông nhìn quanh quất, rồi vào mở khóa phòng restroom, ông vào trong đem ra cây chổi lau nhà, rồi ông ra lau sàn nhà, những chỗ trống không có người đứng.

Hoạt nhìn ông, cười chào xã giao rồi hỏi :

“Anh làm ở đây hả, mấy lần giặt đồ không thấy anh?”

“Tôi chỉ làm thứ bảy chủ nhật. Ra phụ với ông bạn kiếm chút tiền uống cà phê. Với lại mấy tháng trước tôi ở Việt Nam”.

Hoạt nhìn ông. Ông bận cái áo sơ mi màu xám đen đã sờn, áo tay dài mà không cài khuy nút nên trông luộm thuộm, cái quần tây màu xanh đậm, đôi dép nhựa đã mòn trông cũ kỹ. Hoạt nghĩ ông là người chăm việc siêng làm. Chắc bây giờ con cháu đề huề, nên chủ nhật buồn ra làm thêm cho vui.

“Làm ở đây cũng vui chứ anh, chứ ở nhà đi ra đi vào, chán chết”.

Ông cười rồi nói :

“Vui, nhất là ngắm mấy em Mễ để bụng trắng hếu lòi cái lỗ rún ra”.

Hoạt hơi ngạc nhiên vì mới quen mà ông ản nói bạo mồm bạo miệng.

Vốn “kính lão” nên anh cũng cười phụ họa theo :

“Con gái bây giờ ăn mặc trông ghê quá”.

“Ghê gì, ăn mặc thế nhìn mới đã con mắt”.

Ông vừa nói vừa dựa cái chổi lên trên cái máy giặt, rồi ngồi xuống cái ghế cạnh Hoạt. Ông thì thầm :

“Con gái ở đây chỉ nhìn thôi, chứ ở Việt Nam muốn gì được nấy”.

Hoạt ngỡ mình nghe lầm lời nói của ông già này quá. Định chào hỏi ông cho qua thời gian chờ đợi, không ngờ lại gặp ông già dân chơi, “ông già gân” hết chỗ chê.

Hoạt hỏi lại :

“Anh về Việt Nam có vui không?”

Ông nhú mày :

“Hết sảy, tôi về ở bên đó mười năm, mới qua lại đây năm ngoái. Mấy đứa con tôi sợ tôi bệnh hoạn nên kêu qua, chứ tôi thích ở luôn bên đó”.

Rồi ông nhìn Hoạt, đôi mắt ông nháy nháy, đôi mắt như muốn nói với Hoạt rằng, đây là điều bí mật của đàn ông, chỉ có đàn ông mới nói với nhau mà thôi. Hoạt nghĩ, chắc đây là chuyện ăn chơi như rượu chè, cờ bạc hay đàn bà, mà hai chuyện kia, cờ bạc và rượu chè, nói ra cũng không đáng ngại, chắc chỉ có chuyện đàn bà thôi.

Hoạt cười đáp lại người đàn ông như biểu đồng tình. Hoạt lại nhìn ông, cái áo sơ mi dài tay, cái quần xanh đậm, cái mũ lưỡi trai che sập hết cái đầu, mái tóc. Dáng người này là thuộc dạng lao động. Gương mặt ông trông chất phác, ngờ nghệch, không lanh lợi, không đều cáng, không lưu manh, Hoạt nghĩ, chắc thế.

Hoạt bước lại chỗ để máy sấy, định coi thử áo quần đã khô chưa. Trước mặt anh là một đứa con gái Mễ, khoảng mười ba, mười bốn tuổi, bận chiếc quần jean ngắn cũn, đề lòi ra cả khoảng bụng và hông. Cái eo bắt đầu mập, đã có ngấn, cô bé bận cái áo hở cổ rộng, để lộ một mảng vú săn cứng, chắc nịch. Đứa con gái Mễ bước qua chỗ Hoạt lúc

anh cúi xuống mở cửa máy sấy, cặp vú tròn lướn qua mắt anh, Hoạt tự dưng thấy ngợp.

Có tiếng cười dòn phía sau. Thì ra ông bạn đồng hương coi máy giặt. Ông đứng gần Hoạt lúc nào không hay. Thấy Hoạt né tránh cái mông của cô gái Mỹ, ông nói :

“Gái ở đây sao bằng gái ở Việt Nam, em Mỹ thì mập và hôi mồ hôi dầu, em Mỹ thì đắt giá nhưng nhão nhoẹt, và rộng thính thang... Chỉ có em Việt Nam ở tuổi ‘chanh cốm’ là hết sảy”.

Hoạt nghĩ lời nói đó phát ra từ miệng một chàng thanh niên hay trung niên nào đó thì đúng hơn là của một ông già. Tự nhiên Hoạt muốn tìm hiểu thêm ở ông một chút, coi thử ra sao. Hoạt chỉ ra ngoài hàng ghé đợi, rồi nói nhỏ với ông :

“Đồ sao sấy lâu khô quá, mình ra ngoài kia nói chuyện chơi đi anh”.

Ông cười nói theo :

“Anh ra trước đi, để tôi cất cái chổi”.

Hoạt ra ngồi ở hàng ghế dành cho khách, nhìn ông đang loay hoay cất dọn đồ đạc vào trong phòng vệ sinh. Từ xa nhìn ông, trông ông thật lam lũ, ông có dáng dấp của một ông nội, ông ngoại, ở nhà quê miền nam Nam bộ. Ông nội, ông ngoại, dắt cháu đi chơi trên đồng cỏ xanh tươi mát hay trên đường làng đầy cây giăng bóng, rợp cả một khoảng trời. Các cháu sẽ đu trên vai ông để ông cõng trên lưng mà tha hồ dung dăng dung dẻ.

Hoạt nhìn khu giặt đồ về đêm đã vui bót người. Những người Mỹ, Việt Nam, Đại Hàn cũng lục tục dọn dẹp áo quần trong những cái làn nhựa hay những cái bao bằng vải lớn. Hoạt giặt hai tuần một lần, nhiều đồ quá nên máy sấy lâu khô, thôi thì đợi ông bạn ra nói chuyện tầm phào cho vui.

Ông bạn trở ra ngồi xuống ghế gần Hoạt :

“Trời mấy ngày này nóng nực quá, tối ngủ phải mở máy lạnh mới chịu nổi”.

Hoạt hỏi :

“Anh qua đây hồi bảy năm hay vượt biên?”

“Bảy năm chứ, hồi đó ít người Việt, cũng trầy vi tróc vẩy lắm mới sống được, hồi mới qua, nhớ nhà lắm”.

Hoạt cười :

“Gia đình anh qua hết bên này mà nhớ cái chi”.

“Thì nhớ cây cau, gốc mít, chiếc xe đạp, hoa bằng lăng, nhớ hết anh à”.

“Anh về Việt Nam ở mười năm lặn hả?”

“Ừ, mười năm”.

Hoạt nghĩ đến mười năm, đó cũng là thời gian Hoạt sống trên đất Mỹ. Hoạt qua Mỹ mười năm, anh đã vô quốc tịch. Nhiều khi anh cũng muốn về thăm quê nhà một chuyến nhưng Hoạt cứ ngần ngại. Mười năm Hoạt đã làm gì được trên đất Mỹ này, đi cày ở hăng, làm suốt từ sáng đến tối mịt, lãnh lương cũng chỉ ba cọc ba đồng. Định để dành tiền về xây lại cái nhà từ đường cho có chỗ hương khói ông bà, xây cái mộ cha, mộ mẹ. Nhưng tính toán hoài, cũng chưa đâu đến đâu.

Hoạt nghĩ, ông bạn về ở lại bên đó mười năm chắc là có vấn đề. Ông đến ngồi bên Hoạt, trông gương mặt ông rất hỉ hả. Cái gương mặt của sự thỏa mãn, bằng lòng với cuộc sống.

Ông nói :

“Tôi qua đây đã ba mươi năm, hai mươi năm đi cày thì tôi phải có mười năm hưởng thụ chứ. Con cái đề huề, có nhà có cửa, đứa nào cũng công ăn việc làm vững chắc, tôi còn lo lắng gì nữa đâu”.

Rồi ông trở giọng nhỏ xuống, thăm thì :

“Về Việt Nam mình phải biết chỗ chơi, chứ lang bang ở những quán bia ôm, karaokê hay mấy động đĩ là mình dính ngay, không bị mấy em lừa thì cũng bị sida. Ghê lắm”.

“Vậy anh ăn chơi bằng cách nào?”

Ông nhíp nhíp đôi mắt :

“Thì bỏ tiền mua mấy em ‘chanh cốm’, mấy em nhỏ ở vùng quê, cha mẹ nghèo, mình hứa giúp đỡ, cho tiền ông bà già, là mình được”.

Hoạt cũng biết chuyện này qua sách báo, những bài phóng sự đăng về chuyện mấy ông già Việt Kiều, có tiền, có bạc thừa mứa, đi mua trinh mấy em bé nhà quê nghèo khổ, hay chuyện những người đàn bà chuyên môn đẻ thuê. Xã hội đã chuyển qua màu đen xám. Nhưng trong trí óc Hoạt cứ nghĩ đến những ông già lái xe lạng cồng, quần áo bảnh bao, bụng phệ, tóc chải mượt, da trắng bóng, mới làm những chuyện đó. Không ngờ người đàn ông này trông có vẻ lam lũ, đáng đáp của một người lao động chân tay, mà cũng có món ăn chơi dữ dội vậy.

Hoạt tò mò :

“Anh kể nghe đi, ở đâu mà anh tìm ra món ‘chanh cốm’ ngon vậy?”

“Tôi về Việt Nam làm cái nhà để an dưỡng, tôi sống bằng tiền retire non gần một ngàn một tháng, ở Việt Nam, có tiền thì muốn cái gì không được”.

“Nhưng anh cũng biết mỏi manh chứ”.

“Thì nhờ bạn bè, mình có tiền đãi bạn bè thì bọn nó kéo tới ùn ùn, ăn nhậu thả dãn thì mình nhờ họ giúp đỡ mình là được. Có một chuyện với một con bé bây giờ tôi còn nhớ mãi”.

“Chuyện thế nào?”

“Anh biết không, từ hồi có phong trào gái Việt Nam gả cho người ngoại quốc, nhất là gã cho dân Đài Loan, Trung Quốc hay Hàn Quốc thì chuyện mai mối dễ ẹt. Ít ra mình là Việt Kiều Mỹ, mình có giá hơn chớ, vì ai cũng nghĩ mình chi tiền sộp hơn. Anh biết không, một ông già Đài Loan già hơn tôi nữa kia, mà cưới cô gái Việt Nam mười bảy tuổi, tốn phí tất cả chưa quá ba ngàn Mỹ kim, mà lại bị ông bắt về Đài loan làm tôi mọi, hưởng hồ gì mình, ‘em’ chỉ sống với mình một tuần, hai tuần thôi mà mình chi cho em một, hai ngàn, em mừng thấy mẹ”.

Hoạt ngán người. Thì ra những ông “Việt kiều hồi hộp” về Việt Nam mua vui là chính những ông như thế này đây. Không phải những người có bộ mã bên ngoài mới ăn chơi, những người trông đáng vẻ khù khờ như thế này mà có tiền còn ăn chơi gấp bội. Ông lên tiếng tiếp :

“Có một lần tôi được giới thiệu một cô ở huyện Tam Nông, tỉnh Đồng Tháp, cha mẹ cô ấy đã già mà nghèo lắm, cô còn một đàn em sáu đứa. Tôi bảo trợ cho tụi nó đi học, cũng ít thôi, rồi tôi lo thuốc thang cho ông già bệnh nặng. Sau đó tôi nói với ông già để đưa cô lên thành phố học nghề. Thế là mấy tháng sau tôi ‘bùm’ con nhỏ. Tuổi ‘chanh cốm’ ngon tuyệt”.

“‘Chanh cốm’ là mấy tuổi?”

“Mười sáu”.

Hoạt giật mình thực sự, mười sáu tuổi. Lớn hơn đứa cháu ngoại Hoạt sáu tuổi. Hồi anh mười sáu tuổi, đi học trường quận xa nhà, nhớ cha nhớ mẹ cứ khóc rầm rức. Em này mười sáu tuổi đã bị ông già lấy tiền ra nhử, lấy đi đời con gái.

Nhưng Hoạt đâu có quyền gì để lên mặt đạo đức lên lớp ông. Chuyện đàn ông ăn chơi, ai lại không muốn ăn miếng ăn ngon. Cái gì cũng là món hàng. Anh có tiền ít mà anh mua được hàng tốt, hàng rin, là anh trúng mánh, còn anh lơ tơ mơ, bị gài bẫy, dính hàng dỏm, hàng mả, thì anh phải chịu thôi. Cuộc sống biến đổi khôn lường. Ai cũng thủ về mình. Khi con gái, đàn bà, trở thành món hàng, thì người mua có quyền chọn lựa, kỳ kèo bớt một thêm hai.

Thấy Hoạt im lặng, tưởng anh tâm đắc, ông liền triết lý :

“Mình già rồi, ai nói mình chơi trống bỏi, mình chịu. Nhưng mình đâu ra đó, không lừa gạt ai, thuận mua, vừa bán. So với mấy thằng Đài Loan mình còn tốt hơn nhiều, mình còn chơi ngon gấp bội. Chỉ trong hai tuần, em lấy hai ngàn đô về làm nhà cho ông bà già, còn lại, em mua xe gắn máy và mở cửa hàng tạp hóa. Cái giá ‘chanh cốm’ của em được quá chứ”.

Hoạt nghĩ người đàn ông này cũng có lý của ông. Ông lại tiếp :

“Chứ anh cũng biết đó, ở Mỹ, mình để dành hai ngàn đầu phải dễ, với hạng tôi, hai mươi năm làm assembler, để dành hai ngàn cũng trầy vì tróc vảy, mình làm ra tiền khó thì mình cũng kiếm miếng ngon mình ăn, chứ đại gì ăn đồ dở, ăn thừa của thừa người khác”.

Ông cười hất hất lên, trông gương mặt ông rạng rỡ như là cái lý thuyết của ông là đúng tuyệt đối. Ông đổi giọng :

“Nhưng mà trong cái không hay lại có cái hay. Tôi sống với em hai tuần, tôi bắt đầu thấy quyến luyến em, tôi ngỏ ý với em là lấy tôi luôn để tôi bảo lãnh em đi Mỹ, thế mà em không chịu. Tôi đành buông em ra thôi. Trước khi qua Mỹ lại, tôi có ghé thăm huyện Tam Nông, quê em đây, em đã có chồng, có con, sống rất hạnh phúc. Tôi nghĩ với hai ngàn của tôi mà gia đình em sung sướng là tôi cũng mãn nguyện”.

Trời bên ngoài đã tối lắm rồi, đèn sáng choang ở phía ngoài cây xăng kế cận. Hoạt lo thu dọn áo quần để về.

Anh đứng lên nói với người đàn ông :

“Đồ tôi khô rồi, tôi vào trong lấy nhe”.

Ông cười, đứng lên bắt tay anh :

“Hôm nay tự nhiên gặp anh, thấy vui, tôi kể chuyện tôi, anh đừng để bụng. Hãy xem như chuyện ‘xe cán chó’ vậy mà”.

Hoạt bước vào trong, vừa mở cửa máy sấy, vừa nói với ông, giọng đùa

vui :

“Nghe anh nói tôi cũng ham, chắc mai mốt về Việt Nam, tôi ghé tìm anh quá”.

Ông vừa cười vừa bước vô restroom. Bóng ông khuất sau cánh cửa, ông đưa tay lấy cái mũ lưỡi trai xuống, để lộ ra cái đầu bạc trắng phau.

Trần Yên Hòa

Hết